

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/68/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814207444
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3814207444.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti 1/ A. I., nar. XX.X.XXXX a 2/ Z. I., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpenými Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti rodičov: otca P. I., štátneho občana A. republiky, bytom Na O. XXX, C. pod Z., v konaní zastúpeného JUDr. Romanom Henčelom, advokátom, so sídlom G. Švéniho 8, Prievidza a matky C. I., štátnej občianky A. republiky, bytom Na O. XXX, C. pod Z., o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti, na odvolania otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 8P/24/2014-123 zo dňa 21. augusta 2014, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom č.k. 8P/24/2014-123 zo dňa 21. augusta 2014 rozhodol, že mení rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 17C/43/2011-48 zo dňa 16.5.2011 v časti o určení výživného na maloletého A. I., nar. XX.X.XXXX a maloletú Z. I., nar. XX.X.XXXX, tak, že povinnosť otca P. I., nar. 16.11.1971 prispievať na výživu maloletého Samuela zvyšuje s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku zo sumy 100,00 eur mesačne na sumu vo výške 130,00 eur mesačne, a povinnosť otca prispievať na výživu maloletej Vanesy zvyšuje s účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku zo sumy 100,00 eur mesačne na sumu vo výške 130,00 eur mesačne. V prevyšujúcej časti návrh matky, ktorá žiadala zvýšiť výživné otca na maloleté deti až na 170,- eur mesačne na každé dieťa, zamietol. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil výsledkami vykonaného dokazovania, ktoré posúdil podľa § 62 ods. 2 a 5 a podľa § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a uviedol, že pre rozhodnutie o návrhu matky maloletých bolo rozhodné posúdenie toho, či došlo k takej zmene pomerov, ktorá by znamenala zmenu schopností, možností a majetkových pomerov otca, matky a odôvodnených potrieb maloletých detí. Z vykonaného dokazovania podľa súdu prvého stupňa vyplynulo, že k zmenám došlo hlavne na strane maloletých detí, pričom sa zmenili i pomery rodičov. K najpodstatnejšej zmene došlo na strane maloletých detí, ktoré budú obe navštevovať základnú školu, do školy musia cestovať, z čoho je zrejmé, že náklady na ich odôvodnené potreby stúpili. Vzhľadom na skutočnosť, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca uplynuli viac ako tri roky, je zrejmé, že nominálne výdavky na výživu a výchovu maloletých detí sa zvýšili prinajmenšom v dôsledku inflácie. Obom rodičom stúpili mesačné výdavky, nakoľko každý z nich už býva samostatne v prenajatom byte. Matka zarába cca o 87,- eur mesačne viac, otec zarába výrazne menej. Pri posudzovaní zárobkových možností otca však súd prvého stupňa vychádzal z princípu potenciality príjmov otca, ktorý má (rovnako ako v roku 2011) možnosť pracovať ako zvärač s príjmom cca 1000,- eur mesačne. Preto pri stanovení výživného súd vychádzal z predpokladu, že v zárobkových možnostiach odporcu je tento príjem dosahovať a preto jeho vyživovaciu povinnosť na každé z detí zvýšil na sumu 130,- eur mesačne, nakoľko dospel k záveru, že mesačné výdavky na každé z detí sú najmenej vo výške 260,- eur. V prevyšujúcej časti súd návrh matky zamietol,

nakoľko z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by na každé z detí mesačne vynakladala sumu aspoň 340,- eur a otec v konaní preukázal, že v období od 1. apríla 2014 mesačne prispieval na výživu detí i nad rámec vyživovacej povinnosti určenej súdom, a to zakúpaním hračiek, oblečenia, obuvi a školských potrieb detí.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie otec maloletých detí. Podľa neho súd prvého stupňa dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam. Podľa v konaní zistených výdavkov matky maloletých detí môžu výdavky na výživu maloletých detí predstavovať sumu 148,48 eur mesačne. Aj keby boli zohľadnené náklady na stravovanie maloletých detí, prvostupňový súd nesprávne dospel k názoru, že mesačné výdavky na jedno maloleté dieťa predstavujú sumu 260,- eur. Pokiaľ ide o jeho majetkové pomery, poukázal otec na to, že súd prvého stupňa nezohľadnil, že spláca spoločné záväzky, ktoré vznikli za trvania manželstva s matkou maloletých detí. Na ich úhradu matka nijako neprispieva. Tiež matka zavádzala vo svojom návrhu na začatie konania, že deťom nad rámec určeného výživného nič nekupuje a o deti sa nezaujíma. Dokazovaním bolo preukázané, že maloletým deťom kupoval oblečenie, obuv, hračky, pomôcky do školy a hradil rôzne výlety. Otec však nesúhlasí s tým, aby táto jeho dobrá vôľa bola postavená do pozície, že je schopný pravidelne mesačne prispievať na výživu maloletých detí na rámec vyživovacej povinnosti určenej súdom v roku 2011. Vtedy určené výživné 100,- eur mesačne na každé dieťa je dostatočné a zodpovedá jeho súčasným možnostiam a majetkovým pomerom a postačuje pri štandardnom spôsobe života na úhradu nákladov maloletých v rozsah, aby mali rovnakú životnú úroveň ako ich rodičia. Z týchto dôvodov navrhol otec, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti v celom rozsahu zamietne.

K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka maloletých detí i kolízny opatrovník.

Podľa kolízneho opatrovníka je v záujme maloletých detí, aby otec prispieval na potreby maloletých detí a výživu aj vyšším výživným, ako určil súd prvého stupňa.

Matka maloletých detí uviedla, zmena pomerov v danom prípade nastala už tým, že maloleté deti začali navštevovať základnú školu, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Tvrdenia otca o jeho príjme na hranici životného minima sú zavádzajúce a nepravdivé. Je konateľom spoločnosti s ručením obmedzeným, kde vykonáva aj funkciu zodpovedného zástupcu pre jeden druh podnikania a vykonáva aj funkciu zodpovedného zástupcu pre iných druh podnikania v inej spoločnosti. Otec má dostatočné vzdelanie, aby sa uplatnil na trhu práce a nie je dôvod, prečo by nemohol aj teraz dosiahnuť príjem 1.000,- eur mesačne ako dosahoval v roku 2011. Na internete matka vyhľadala niekoľko ponúk práce zvérača v zahraničí. Okrem toho otec obchoduje so starožitnosťami, realizuje ich reštaurovanie za odmenu. Na tieto schopnosti a možnosti otca bolo potrebné pri rozhodovaní o výživnom prihliadnuť. Podľa matky nie sú správne úvahy otca o tom, že aj ona by si mala plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom v rovnakom rozsahu ako on. Ona sa o deti osobne stará a nie je v jej schopnostiach zamestnať sa na plný úväzok a finančne sa tak podieľať na výžive maloletých detí vo väčšom rozsahu. Pokiaľ ide o prispievanie otca nad rámec určeného výživného, otec takto začal konať až po otcom, čo sa dozvedel o jej návrhu na zvýšenie výživného. Okrem toho nakúpené veci a školské pomôcky otec deťom nedal domov, takže tieto veci musela matka kúpiť. Vzhľadom na uvedené žiadala matka, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm a) O.s.p. v časti o zvýšení vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti po nariadení odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 1 písm. f) O.s.p.) a po doplnení dokazovania výsluchom účastníkov a oboznámením obsahu listín aktuálna ponuka práce v Trenčianskom kraji, pracovná pozícia zvérač, v rámci ktorého v tomto odbore je 22 voľných pracovných miest. Výpis z OR spoločnosti UNIMAX, s.r.o. so sídlom v Bojniciach, výpis spoločnosti SAVA, s.r.o. so sídlom v Bojniciach, ponúkaná hrubá mzda na pozícii zvérač spoločnosti VJARSPOL, s.r.o., Veja, s.r.o., MsM, s.r.o., OptiMetall, s.r.o., Zmluva o prevode obchodného podielu obchodnej spoločnosti UNIMAX, s.r.o. zo dňa 25.06.2014 ako aj správa Daňového úradu Trenčín pobočka Prievidza o daňovom priznaní spoločností SAVA, s.r.o. a spoločnosti UNIMAX, s.r.o. obe za roky 2013 a dospel

k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej časti podľa 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

V predmetnej právnej veci nebol rozsudok súdu prvého stupňa v časti o zamietnutí zvyšnej časti návrhu matky maloletých detí na zvýšenie vyživovacej povinnosti odvolaním otca maloletých detí napadnutý, preto je v tejto časti právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

Pokiaľ ide o zvýšenie výživného otca na maloleté deti zo skutkového stavu zisteného dokazovaním pred súdom prvého stupňa vyplýva, že vyživovacia povinnosť otca na maloleté deti bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 17C/43/2011-48 zo dňa 16.5.2011 a to vo výške 100,- eur mesačne na každé dieťa. V tom čase otec maloletých pracoval z domu cez počítač a uvádzal, že by mohol byť zamestnaný aj ako zvärač s platom cca. 1000,- eur mesačne. Matka maloletých bola v tom čase poberateľkou rodinných prídavkov a materskej vo výške 240,- eur mesačne. Oba rodičia bývali spolu s deťmi v spoločnom prenajatom byte. Maloleté deti boli v tom čase v predškolskom veku, materskú školu nenavštevovali, obe trpeli laryngitídou.

V súčasnosti, podľa výsledkov dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa, býva matka s maloletými deťmi v podnájme v byte, za ktorý uhrádza výdavky vo výške 200,- eur mesačne vrátane energií. Matka je zamestnaná na skrátenej úvazok na pošte, kde mesačne zarobí priemerne 280,82 eur, okrem toho poberá prídavky na deti vo výške 47,- eur na obidve deti. Obe deti nastúpili od 2. septembra 2014 do základnej školy, kde sú ročné výdavky na žiaka 4. ročníka vo výške 70,65 eur. Mesačné náklady na cestovanie do školy pre každé dieťa sú cca 12,- eur. Za stravovanie v základnej škole sa mesačne platí cca 24,- eur na dieťa. Matka mesačne na oblečenie a obuv na obidve deti mesačne vynakladá cca 40,- eur mesačne. Na starostlivosť o hygienu obidvoch maloletých detí minie matka mesačne cca 20,- eur. Syn A. aj dcéra Z. trpia laryngitídou, mesačne na lieky pre každé z nich matka vynakladá cca 10,- eur. Na druhej strane otec maloletých detí býva v súčasnosti prenajatom byte, za ktorý uhrádza mesačne 200,- eur aj s energiami. Otec pracuje v spoločnosti SAVA, s.r.o., kde zarába priemerne 194,76 eur mesačne v čistom. Minulý rok sa otcovi podarilo pracovať v agentúre ako zvärač, pracoval 2 mesiace, pričom zarobil minimálnu mzdu a diéty, minimálna mzda bola vo výške 340,- eur, diéty boli vo výške 700,- eur až 800,- eur mesačne. Otec pred súdom prvého stupňa uviedol, že jeho pracovný pomer v spoločnosti SAVA, s.r.o., bude ukončený v septembri alebo októbri roku 2014, pričom po jeho skončení by sa vedel zamestnať ako zvärač. Otec musí mesačne splácať aj úvery, ktoré si rodičia zobrali na dom, ktorý stavali ešte počas manželstva. Spláca úver v Slovenskej sporiteľni, a.s. vo výške 69,71 eur mesačne, spláca spoločný hypotekárny úver v ČSOB, a.s. vo výške 267,15 eur mesačne, spláca aj spoločný spotrebný úver v Tatrabanke, a.s. vo výške 109,20 eur. Finančne mu vypomáha rodina.

Z dokazovania doplneného odvolacím súdom, výsluchu rodičov maloletých detí na pojednávaní, vyplynulo, že otec je stále zamestnancom spoločnosti SAVA s.r.o.. Uviedol, že nemôže ísť pracovať mimo republiku, pretože má ako spoločnosť SAVA s.r.o. zmluvu so štátom o zamestnávaní ZŤP pracovníkov a touto zmluvou je viazaný, a tiež by sa mu prácou mimo miesta bydliska podstatne zvýšili náklady na ubytovanie a dochádzanie. Teraz mu pri nedostatku finančných prostriedkov pomáha rodina. Podľa výpovede matky maloletých detí sa jej pomery ani pomery maloletých detí od vyhlásenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa nezmenili.

Z ďalšieho dokazovania doplneného odvolacím súdom na pojednávaní, konkrétne z oboznámeného obsahu výsledkov internetového vyhľadávania aktuálnej ponuky práce v Trenčianskom kraji, pracovná pozícia zvärač, výpisu z obchodného registra spoločnosti UNI MAX, s.r.o. so sídlom v Bojniciach, výpis z obchodného registra spoločnosti SAVA s.r.o. so sídlom v Bojniciach, ponúk hrubej mzdy na pozícii zvärač spoločností VJARSPOL, s.r.o., Treja, s.r.o., MsM Martin, s.r.o., Optimetall s.r.o., zmluvy o prevode obchodného podielu otca v obchodnej spoločnosti UNI MAX, s.r.o. zo dňa 25.06.2014 a správy Daňového úradu Trenčín pobočka Prievidza o daňovom priznaní spoločností SAVA s.r.o. a spoločnosti UNIMAX, s.r.o. obe za roky 2013 vyplynulo, že otec maloletých detí je konateľom spoločnosti SAVA s.r.o.. Bol aj konateľom a spoločníkom v spoločnosti UNI MAX, s.r.o., ale tu jeho funkcia konateľa zanikla a obchodný podiel ako spoločník previedol bezodplatne na tretiu osobu. Spoločnosť SAVA s.r.o. vykázala v daňovom priznaní za rok 2013 stratu a spoločnosť UNI MAX s.r.o. podala za rovnaký rok čisté daňové

priznanie. Odvolací súd zistil, že v Trenčianskom kraji sa v mesiaci október 2014 ponúkalo 22 voľných miest na pracovnú pozíciu zvérač. Podľa ponúk odvolacím súdom oslovených zamestnávateľov bola na týchto pracovných pozíciách ponúkaná hrubá mzda od 2,0977 eur za hodinu až po 5,1211 eur za hodiny, čo predstavuje mesačne asi 365,- eur až 891,- eur.

Podľa § 62 ods. 2, 4 a 5 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Posúdením skutkového stavu zisteného z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa a skutkového stavu zisteného z dokazovania doplneného odvolacím súdom, dospel odvolací súd k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v časti zvýšenia výživného otca na maloleté deti z doterajších 100,- eur mesačne na 130,- eur mesačne na každé dieťa je vecne správny. Súdom prvého stupňa zvýšené výživné zodpovedá zásadám uvedeným v citovaných ustanoveniach § 62 a § 75 Zákona o rodine. Zohľadňuje tak schopnosti a možnosti otca prispievať na výživu maloletých detí ako aj schopnosti, možnosti matky i jej osobnú starostlivosť o maloletých Samuela a Z.. Vo vzťahu k pomerom otca maloletých detí zvýšené výživné správne zohľadňuje príjem, ktorý by otec mohol dosahovať. Bolo preukázané, že v Trenčianskom kraji je dostatok voľných pracovných miest zodpovedajúcich jeho kvalifikácii, kde by otec mohol dosahovať príjem, z ktorého by bol schopný uhrádzať zvýšené výživné na maloleté deti. Nemusel by pritom vynakladať výdavky na ubytovanie, keďže sa jedná o pracovné miesta v rámci kraja, kde môže do miesta výkonu práce cestovať. Možnosť otca maloletých detí získať takéto pracovné miesto nie je obmedzená ani skutočnosťou, že spoločnosť SAVA s.r.o. má uzatvorenú zmluvu so štátom, na základe ktorej zamestnáva osoby ZŤP. Otec je v tejto spoločnosti len konateľ, nie spoločník a preto sa môže tejto funkcie v prípade, že by mu bránila zamestnať sa na výhodnejšej pracovnej pozícii vzdať. Odvolací súd musí poukázať aj na to, že ak otec maloletých detí dokáže pri svojom deklarovanom príjme 194,76 eur mesačne v čistom splácať úvery spolu v sume takmer 450,- eur mesačne dokáže prispievať aj na výživu svojich maloletých detí v súhrne o 60,- eur mesačne viac ako doposiaľ. Ak otcovi so splácaním úverov pomáha rodina, je potrebné, aby si uvedomil, že podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov a preto ak si dokáže zabezpečiť finančné prostriedky na splácanie úverov, musí z takýchto prostriedkov v prvom rade vyživovať svoje maloleté deti. Pokiaľ ide o potreby maloletých detí A. a Vanesu je nepochybné, že od ostatného určenia výživného otca uplynulo už viac ako tri a pol roka. Maloleté deti boli v predškolskom veku a nenavštevovali ani predškolské zariadenie. V súčasnosti už sú žiakmi základnej školy, s čím sú nevyhnutne spojené zvýšené výdavky oproti minulosti. Výdavky na výživu maloletých detí ako boli preukázané v konaní možno nedosahujú výšku, ktorú uviedol súd prvého stupňa, na druhej strane ale netreba zabúdať, že v týchto výdavkoch, ktoré matka dokladovala neboli výdavky potrebné na bežné stravovanie maloletých detí, či výdavky na kultúrne alebo športové vyžitie. S ohľadom na vek maloletých detí je treba v zmysle § 62 ods. 4 Zákona o rodine prihliadnuť aj na to, že matka sa o maloleté deti osobne stará. Touto osobnou každodennou starostlivosťou si plní aj svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom a preto nemožno od nej očakávať, že sa na peňažnom plnení na výživu maloletých detí bude podieľať v rovnakom rozsahu ako ich otec, ktorý osobnú starostlivosť o deti nezabezpečuje.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zvýšenia výživného otca na maloleté deti z doterajších 100,- eur mesačne na 130,- eur mesačne na každé dieťa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.